

NOVINKY.CZ

1. RECENZE: Tragický příběh Elisabeth je novou muzikálovou senzací ostravské scény

15.12.2024 novinky.cz - Aleš Honus

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadle; Jiřího; moravskoslezském; Muzikál; muzikálový; Národním; Nekvasila; ostravský; Ostravu

Muzikál Elisabeth dobyt **Ostravu**. Obě premiéry, které se odehrály ve čtvrtek a v sobotu v **Národním divadle moravskoslezském**, ukázaly mimořádně emotivní sílu tohoto díla a také stvrdily, že **ostravský muzikálový** soubor nabízí setrvalou jistotu kvality. Už dnes lze hovořit o jedné z českých muzikálových událostí roku.

Elisabeth je dnes, více než třicet let po svém vzniku, považována za celosvětově nejúspěšnější muzikál, který vznikl mimo hlavní centra v Broadwayi a Londýně. Od jeho premiéry ve Vídni v roce 1992 ho vidělo 12 milionů lidí ve 14 zemích světa. V České republice se zatím hrál pouze v Plzni.

Ústřední postavou muzikálu je manželka rakouského císaře Franze Josefa I. Alžběta Bavorská, která je známá také pod jménem Sisi. Dílo je výjimečné mimořádně strhující a nesmírně emotivní hudbou i originálním způsobem vyprávění.

Autor libreta Michael Kunze nechává diváky sledovat tragický příběh Elisabeth z pohledu jejího vraha Luigiho Lucheniho, který se tak stává vypravěčem příběhu i sarkastickým glosátorem výjevů ze života Elisabeth a jejích blízkých. Další výraznou postavou muzikálu je fiktivní postava Smrti, která Elisabeth pronásleduje a vábí až do jejího tragického konce.

Velmi výraznou složkou inscenace je vizuální ztvárnění, které skvěle doplňuje dechberoucí Levayovu hudbu. Scéně Daniela Dvořáka dominuje mohutný půlkruh tvořený řadou lóží, což budí dojem, že se příběh Elisabeth odehrává v divadle či v cirkusové manéži.

Ať už se děj odehrává v luxusních palácích, v kostele, v blázinci nebo ve vykřičeném domě, režie vykřesala ze scénografického řešení maximum.

V centru scény jsou pak umístěny dva sloupy s reflektory, které občasným rozsvěcováním podtrhují dění na jevišti.

Součástí je kromě řady pohyblivých zrcadel, která se podle situace proměňují v paravány nebo náhrobky, také velký pohřební kočár. Ten se dostává ke slovu hlavně během tragických dějových předělů a výrazně se podílí na napětí, tak skvěle umocňovaném opakujícími se hudebními motivy.

Nad obsazením všech hlavních rolí i nad posledními zkouškami v Ostravě bděli supervizoři z Vídně, což je v případě tohoto muzikálu i jiných světových děl běžná praxe. Výsledek tak zřejmě nemohl dopadnout špatně.

Dobrym nápadem režiséra **Jiřího Nekvasila**, který se inspiroval vídeňskou koncertní verzí uvedenou na zámku Schönbrunn, je rozdělení postavy Elisabeth mezi dvě herečky – jednu velmi mladou a druhou vyvráležší.

K symbolickému dospění ústřední protagonistky a působivě pojaté výměně hereček dochází během emocionálně silné písně Vím, jak mám žít (v originále Ich gehör nur mir), která je nejvýraznějším hudebním číslem.

Dvě premiéry nabídly kvalitní až nadprůměrné výkony, z nich jen některé lze označit za vrcholné.

Tahounem čtvrteční první premiéry byl jednoznačně Lukáš Adam v roli Luigiho Lucheniho. Pro Adama jde po Jidášovi, který je jeho dosud nejvýraznější postavou na ostravské scéně, o další životní roli.

Adam svůj herecky náročný part odzpíval a odehrál tak, jako by se pro tuto roli narodil, a v inscenaci tak překvapivě zastínil jinak většinou výborného Tomáše Savku, který se ve stejné roli představil v sobotu.

Sobotní premiéře pak dominovala zejména představitelka hlavní role Elisabeth Alžběta Bartošová. S velmi těžkou rolí si poradila po herecké i pěvecké stránce famózním způsobem, také její alternantka Natálie Tichánková předvedla ve čtvrtek solidní výkon.

Mladou Elisabeth v první části ostravské inscenace ztvárňují dvě talentované zpěvačky nacházející se na startu své kariéry. Zatímco Natálie Podškubková měla mírně navrch po technické stránce, Veronika Boráková, která vystupovala na první premiéře, přesvědčila více svým individuálním charismatem a nezaměnitelností hlasového projevu.

Pěvecky silnou postavu Smrti vynikajícím způsobem ztvárnili Jan Kříž i Patrik Vyskočil. Roli Františka Josefa I., manžela Elisabeth, hrají Lukáš Vlček a Roman Harok. Oba své postavě dávají to, co si žádá, a císaře představují jako slabocha manipulovaného svou matkou

Sofii a až do posledních chvil milujícího svou ženu i přes odcizení, k němuž mezi císařským párem postupem let došlo.

Vévodkyni Sofii, tchyni Elisabeth, ztělesnila v obou premiérách Andrea Gabrišová s velkým gustem. Jejímu výkonu nelze nic vytknout po pěvecké, ani herecké stránce.

Velký obdiv si zaslouží kvalitní hudební nastudování dirigenta Marka Prášila. Ostravští inscenátoři měli k dispozici největší ze tří dostupných orchestrálních partitur tohoto díla, tedy verzi pro třicetičlenný orchestr, což výrazně přispělo k celkovému dojmu, který si diváci odnášeli domů.

Dalším výrazným střípkem úspěchu muzikálu je i české přebásnění Michaela Prostějovského, o jehož citu pro muzikálové texty by se daly psát jen superlativy a který se s německou předlohou popasoval, jak nejlépe šlo.

Jak čtvrtěční, tak sobotní premiéru ostravské Elisabeth provázely mimořádně dlouhé ovace vestoje.

I když jste třeba v minulosti viděli plzeňskou verzi, která si již odbyla svou derniéru, tu ostravskou si nenechte ujít, protože je výrazně jiná. Vzhledem k úspěchu obou premiér se zdá, že Elisabeth v Ostravě zakotví na velmi dlouho.

URL | <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-recenze-tragicky-pribeh-elisabeth-je-novou-muzikalovou-senzaci-ostravske-sceny-40501183>

[« zpět na začátek](#)

RECENZE: Tragický příběh Elisabeth je novou muzikálovou senzací ostravské scény

<https://www.novinky.cz/clanek/kultura-recenze-tragicky-pribeh-elisabeth-je-novou-muzikalovou-senzaci-ostravske-sceny-40501183>

[Aleš Honus](#)

Včera 15. 12., 13:17

Muzikál Elisabeth dobyl Ostravu. Obě premiéry, které se odehrály ve čtvrtek a v sobotu v Národním divadle moravskoslezském, ukázaly mimořádně emotivní sílu tohoto díla a také stvrdily, že ostravský muzikálový soubor nabízí setrvalou jistotu kvality. Už dnes lze hovořit o jedné z českých muzikálových událostí roku.

Foto: Aleš Honus, Novinky

Alžběta Bartošová jako císařovna Elisabeth

Článek

Elisabeth je dnes, více než třicet let po svém vzniku, považována za celosvětově neúspěšnější muzikál, který vznikl mimo hlavní centra v Broadwayi a Londýně. Od jeho premiéry ve Vídni v roce 1992 ho vidělo 12 milionů lidí ve 14 zemích světa. V České republice se zatím hrál pouze v Plzni.

Ústřední postavou muzikálu je manželka rakouského císaře Franze Josefa I. Alžběta Bavorská, která je známá také pod jménem Sisi. Dílo je výjimečné mimořádně strhující a nesmírně emotivní hudbou i originálním způsobem vyprávění.

Autor libreta Michael Kunze nechává diváky sledovat tragický příběh Elisabeth z pohledu jejího vraha Luigiho Lucheniho, který se tak stává vypravěčem příběhu i sarkastickým glosátorem výjevů ze života Elisabeth a jejích blízkých. Další výraznou postavou muzikálu je fiktivní postava Smrti, která Elisabeth pronásleduje a vábí až do jejího tragického konce.

Velmi výraznou složkou inscenace je vizuální ztvárnění, které skvěle doplňuje dechberoucí Levayovu hudbu. Scéně Daniela Dvořáka dominuje mohutný půlkruh tvořený řadou lóží, což budí dojem, že se příběh Elisabeth odehrává v divadle či v cirkusové manéži.

Ať už se děj odehrává v luxusních palácích, v kostele, v blázinci, nebo ve vykřičeném domě, režie vykřesala ze scénografického řešení maximum.

Foto: Aleš Honus, Novinky

Postavu Smrti ztvárnil v sobotu Patrik Vyskočil.

V centru scény jsou pak umístěny dva sloupy s reflektory, které občasným rozsvěcováním podtrhují dění na jevišti.

Součástí je kromě řady pohyblivých zrcadel, která se podle situace proměňují v paravány nebo náhrobky, také velký pohřební kočár. Ten se dostává ke slovu hlavně během tragických dějových předělů a výrazně se podílí na napětí, tak skvěle umocňovaném opakujícími se hudebními motivy.

Nad obsazením všech hlavních rolí i nad posledními zkouškami v Ostravě bděli supervizoři z Vídně, což je v případě tohoto muzikálu i jiných světových děl běžná praxe. Výsledek tak zřejmě nemohl dopadnout špatně.

Foto: Aleš Honus, Novinky

Scéna předcházející sebevraždě Rudolfa (Adam Živnůstka)

Dobrým nápadem režiséra Jiřího Nekvasila, který se inspiroval vídeňskou koncertní verzí uvedenou na zámku Schönbrunn, je rozdělení postavy Elisabeth mezi dvě herečky – jednu velmi mladou a druhou vyzrálejší.

K symbolickému dospění ústřední protagonistky a působivě pojaté výměně hereček dochází během emocionálně silné písně *Vím, jak mám žít* (v originále *Ich gehör nur mir*), která je nejvýraznějším hudebním číslem.

Dvě premiéry nabídly kvalitní až nadprůměrné výkony, z nich jen některé lze označit za vrcholné.

Tahounem čtvrtěční první premiéry byl jednoznačně Lukáš Adam v roli Luigiho Lucheniho. Pro Adama jde po Jidášovi, který je jeho dosud nejvýraznější postavou na ostravské scéně, o další životní roli.

Adam svůj herecky náročný part odzpíval a odehrál tak, jako by se pro tuto roli narodil, a v inscenaci tak překvapivě zastínil jinak většinou výborného Tomáše Savku, který se ve stejné roli představil v sobotu.

Foto: Aleš Honus, Novinky

Lukáš Adam jako Luigi Lucheni a Alžbeta Bartošová jako Elisabeth (foto z hlavní zkoušky)

Sobotní premiéře pak dominovala zejména představitelka hlavní role Elisabeth Alžbeta Bartošová. S velmi těžkou rolí si poradila po herecké i pěvecké stránce famózním způsobem, také její alternantka Natálie Tichánková předvedla ve čtvrtek solidní výkon.

Mladou Elisabeth v první části ostravské inscenace ztvárňují dvě talentované zpěvačky nacházející se na startu své kariéry. Zatímco Natálie Podškubková měla mírně navrch po technické stránce, Veronika Boráková, která vystupovala na první premiéře, přesvědčila více svým individuálním charismatem a nezaměnitelností hlasového projevu.

Foto: Aleš Honus, Novinky

+16

Pěvecky silnou postavu Smrti vynikajícím způsobem ztvárnili Jan Kříž i Patrik Vyskočil. Roli Františka Josefa I., manžela Elisabeth, hrají Lukáš Vlček a Roman Harok. Oba své postavě dávají to, co si žádá, a císaře představují jako slabocha manipulovaného svou matkou Sofií a až do posledních chvil milujícího svou ženu i přes odcizení, k němuž mezi císařským párem postupem let došlo.

Vévodkyni Sofii, tchyni Elisabeth, ztělesnila v obou premiérách Andrea Gabrišová s velkým gustem. Jejím výkonu nelze nic vytknout po pěvecké ani herecké stránce.

Velký obdiv si zaslouží kvalitní hudební nastudování dirigenta Marka Prášila. Ostravští inscenátoři měli k dispozici největší ze tří dostupných orchestrálních partitur tohoto díla, tedy verzi pro třicetičlenný orchestr, což výrazně přispělo k celkovému dojmu, který si diváci odnášeli domů.

Dalším výrazným střípkem úspěchu muzikálu je i české přebásnění Michaela Prostějovského, o jehož citu pro muzikálové texty by se daly psát jen superlativy a který se s německou předlohou popasoval, jak nejlépe šlo.

Jak čtvrteční, tak sobotní premiéru ostravské Elisabeth provázely mimořádně dlouhé ovace vestoje.

I když jste třeba v minulosti viděli plzeňskou verzi, která si již odbyla svou derniéru, tu ostravskou si nenechte ujít, protože je výrazně jiná. Vzhledem k úspěchu obou premiér se zdá, že Elisabeth v Ostravě zakotví na velmi dlouho.

Elisabeth. Národní divadlo moravskoslezské v Ostravě

Libreto: Michael Kunze. Hudba: Sylvester Levay. Režie: Jiří Nekvasil. Český text: Michael Prostějovský.
Hudební nastudování: Marek Prášil. Scéna: Daniel Dvořák. Kostýmy: Sylva Zimula Janáková.
Choreografie: Ladislav Cmorej a Antonín Blahuta. Dramaturgie: Michael Prostějovský

Recenze je psaná po zhlédnutí obou premiér uvedených 12. a 14. prosince 2024 v Divadle Jiřího Myrona v Ostravě.

Celkové hodnocení: 90 procent